

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«دستور العمل نحوه محاسبه
خسارت كسر قيمت وسيله
نقلیه»

فهرست:

بخش اول: بیان مسئله و مبنای مقرراتی

بخش دوم: بررسی تجربیات سایر کشورها

بخش سوم: سیر مراحل بررسی و تدوین پیش نویس اصلاح آیین نامه

بخش چهارم: محورهای اصلی تدوین پیش نویس آیین نامه

بخش اول

بیان مسئله و مبنای مقرراتی

بیان مساله

۱- ماده (۲) قانون «رسیدگی فوری به خسارات ناشیه از تصادفات رانندگی به وسیله نقلیه موتوری مصوب- ۱۳۴۵»

کاردان فنی راهنمایی و رانندگی و پلیس راه باید در گزارشات خود میزان خسارت وارده اعم از هزینه تعمیر و کسر قیمتی که در نتیجه تصادف ایجاد میشود را معلوم نمایند.

۲- ابهام در اینکه آیا کسر قیمت وسیله نقلیه مشمول تعریف خسارت مالی هست یا خیر

۳- فقدان یک چارچوب مقرراتی مصوب در خصوص تعیین میزان افت قیمت، یکی از موانع پرداخت این خسارت بوده است

مبنای مقرراتی

تصویب مصوبه هیات وزیران در جلسه مورخ
۱۴۰۳/۰۳/۲۰ تصویب نامه شماره ۵۰۲۶۸/ت/۶۲۴۹۵ همورخ
۱۴۰۳/۰۳/۲۳ این ابهام را رفع کرد و مسیری برای تدوین
مقررات در این حوزه ایجاد نمود.

سیر مراحل بررسی و تدوین پیش نویس

شماره ۵۰۲۶۸ / ت ۶۲۴۹۵ هـ

تاریخ ۱۴۰۲/۲۳

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی
«با صلوات بر محمد و آل محمد»

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت دادگستری - وزارت کشور

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۲/۳/۲۰ به پیشنهاد شماره ۶۲/۳۹۴۹ مورخ ۱۴۰۲/۱/۱۵ وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد اصل یکمصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

در ماده (۷) آیین نامه اجرایی ماده (۳۰) قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه موضوع تصویب نامه شماره ۵۸۶۶۶/ت/۵۲۶۳۶ هـ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ پس از عبارت «محل مناسب برای تعمیر» عبارت «و کسر قیمت وسیله نقلیه» اضافه و عبارت زیر به انتهای ماده یاد شده الحاق می شود:

«هر گونه افزایش حق بیمه و نرخ آن بابت پرداخت خسارت کسر قیمت وسیله نقلیه توسط شرکتهای بیمه گر و مراجع تصمیم گیر در تعیین حق بیمه و نرخ آن در سال جاری و سال های آتی مجاز نیست. دستورالعمل نحوه محاسبه خسارت کسر قیمت وسیله نقلیه توسط بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران با همکاری فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (راهنمایی و رانندگی)، مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه و کانون کارشناسان رسمی دادگستری تهیه می شود و ظرف حداکثر سه ماه پس از ابلاغ این آیین نامه به تصویب شورای عالی بیمه می رسد.»

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، معاونت های رئیس جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

بخش دوم

بررسی تجربیات سایر کشورها

بررسی تجربیات سایر کشورها

۱- کسر قیمت از هر تصادفی ناشی نمی شود و زمانی پرداخت می شود که قیمت خودرو بعد از تصادف به طرز محسوسی کاهش یافته باشد.

۲- حتی بیمه های جامع خودرو نیز افت قیمت را پوشش نمی دهند.

۳- بسیاری از شرکت های بیمه در دنیا با این استدلال که افت قیمت یک خسارت غیر مستقیم است، آن را پرداخت نمی کنند.

بررسی تجربیات سایر کشورها

۴- فرمول $17C$ متداولترین روش در دنیا برای محاسبه افت قیمت خودرو است

۵- در این روش صرفاً خسارت های وارد به اجزای اصلی/مهم وسیله نقلیه شامل شاسی، ستون ها، کلاف و سقف مد نظر قرار می گیرند

۶- حداکثر میزان کسر قیمت به ۱۰ درصد ارزش روز وسیله نقلیه است.

۷- مسافت پیموده شده و سن وسیله نقلیه در افت قیمت موثر است و وسایل نقلیه با ۷ سال سن و بالای ۱۰۰ هزار مایل شامل کسر قیمت نمی شود.

۸- میزان شدت خسارت بین (۱، ۰.۷۵، ۰.۵، ۰.۲۵) در کسر قیمت موثر است.

بخش سوم

سیر مراحل بررسی و تدوین پیش نویس
آیین نامه

سیر مراحل بررسی و تدوین پیش نویس

۱- بررسی موضوع در ۳ جلسه کمیته تخصصی

با حضور نمایندگان محترم پلیس راهنمایی و رانندگی فراجا، مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضاییه، سندیکای بیمه گران ایران، کانون کارشناسان رسمی دادگستری و همکاران بیمه مرکزی ایران

۲- بررسی موضوع در ۲ جلسه کمیسیون تخصصی شورای عالی بیمه

با حضور اعضای کمیسیون و نمایندگان محترم پلیس راهنمایی و رانندگی فراجا، مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضاییه و کانون کارشناسان رسمی دادگستری

سیر مراحل بررسی و تدوین پیش نویس

۳- استعلام نظر از پلیس راهنمایی و رانندگی فراجا، مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه، سندیکای بیمه گران ایران و کانون کارشناسان رسمی دادگستری نامه شماره ۱۴۰۳/۰۴/۲۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۸۱۸۶۹

۴- جمع بندی نظرات دریافتی و حل موارد اختلافی در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۲۴ کمیسیون تخصصی شورا عالی بیمه

بخش چهارم

محورهای اصلی تدوین پیش نویس آیین

نامه

محورهای اصلی تدوین پیش نویس آیین نامه

عوامل اصلی موثر در محاسبه کسر قیمت وسیله نقلیه

ارزش وسیله نقلیه : حداکثر معادل گران‌ترین خودرو متعارف (وفق حکم مندرج در تبصره «۴» ماده (۸) قانون) می‌باشد. در خصوص وسایل نقلیه‌ای که ارزش آنها کمتر از مبلغ مذکور است، ارزش معاملاتی بلافاصله قبل از وقوع حادثه با نظر مؤسسه بیمه، ارزیاب مستقل خسارت بیمه‌ای و کارشناسان رسمی دادگستری و قوه قضائیه لحاظ می‌شود.

ضریب تصادف: جمع ضرایب مربوط به شدت آسیب وارد شده به هر وسیله نقلیه
ضریب سن: ضریبی که براساس سن وسیله نقلیه (تعداد سال سپری شده از سال ساخت)

محورهای اصلی تدوین پیش نویس آیین نامه

ضریب تصادف

خسارت جزئی: خساراتی که در اثر آن وسیله نقلیه به دلیل حوادث موضوع این دستورالعمل، دچار تغییر شکل نمی شود و نیاز به صافکاری ندارد.

خسارت متوسط: خساراتی که در اثر آن وسیله نقلیه به دلیل حوادث موضوع این دستورالعمل، دچار تغییر شکل و یا ریختگی رنگ می شود و نیاز به صافکاری و رنگ آمیزی دارد.

خسارت شدید: خساراتی که در اثر آن وسیله نقلیه به دلیل حوادث موضوع این دستورالعمل نیاز به تعویض قطعات جدول شماره ۱ داشته باشد

محورهای اصلی تدوین پیش نویس آیین نامه

ضریب تصادف

ضریب			نام قطعه	ردیف
خسارت شدید	خسارت متوسط	خسارت جزئی		
۷	۵	۳	سقف	۱
۴	۳	۲	کلاف	۲
۴	۳	۲	ستون	۳
۴	۳	۲	درب موتور	۴
۳	۲	۱	سینی جلو	۵
۷	۵	۳	شاسی جلو	۶
۳	۲	۱	گلگیر جلو	۷
۳	۲	۱	درب جلو	۸
۳	۲	۱	درب عقب	۹
۳	۲	۱	رکاب	۱۰
۵	۳	۲	گلگیر عقب	۱۱
۵	۳	۱	درب صندوق	۱۲
۳	۲	۱	سینی عقب	۱۳
۵	۴	۲	سینی کف صندوق	۱۴
۶	۴	۲	شاسی عقب	۱۵
۸	۶	۴	کف اتاق	۱۶
۳	-	-	بلوکه سیلندر	۱۷

محورهای اصلی تدوین پیش نویس آیین نامه

ضریب سن

ردیف	مدل	ضریب
۱	مدل سال	۳
۲	تایک سال پایین تر از مدل سال	۲/۹
۳	تا دو سال پایین تر از مدل سال	۲/۸
۴	تا سه سال پایین تر از مدل سال	۲/۷
۵	تا چهار سال پایین تر از مدل سال	۲/۶
۶	تا پنج سال پایین تر از مدل سال	۲/۵
۷	تا شش سال پایین تر از مدل سال	۲/۴
۸	تا هفت سال پایین تر از مدل سال	۲/۳
۹	تا هشت سال پایین تر از مدل سال	۲/۲
۱۰	تا نه سال پایین تر از مدل سال	۲/۱
۱۱	تا ۱۰ سال پایین تر از مدل سال	۲/۰.۵

محورهای اصلی تدوین پیش نویس آیین نامه

فرمول محاسبه کسر قیمت وسیله نقلیه

$۴۰۰ / (\text{ضریب سن} * \text{ضریب تصادف} * \text{ارزش نقلیه وسیله}) = \text{کسر قیمت}$

محورهای اصلی تدوین پیش نویس آیین نامه

یک مثال فرضی

سواری پژو پارس مدل ۱۴۰۳ با قیمت ۷۰۰ میلیون تومان
قطعات آسیب دیده : شاسی عقب-درب صندوق-گلگیر

عقب - سینی کف صندوق

ضریب تصادف شدید : ۲۱

ضریب سن : ۳

$$\text{کسر قیمت} = (۷۰۰/۰۰۰/۰۰۰ * ۲۱ * ۳) / ۴۰۰ = ۱۱۰/۲۵۰/۰۰۰$$

محورهای اصلی تدوین پیش نویس آیین نامه

موارد خاص

- برای وسایل نقلیه ای که در زمان وقوع حادثه ۵ سال یا کمتر از تاریخ تولید آنها گذشته باشد و به دلیل شدت حادثه با رعایت ماده ۳۰ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی تعویض موتور آنها ضرورت داشته باشد، قطعات خسارت دیده با ضریب تصادف ۵ محاسبه می شود.

- برای وسایل نقلیه که در زمان وقوع حادثه ۵ سال یا کمتر از تاریخ تولید آنها گذشته و اتاق آنها تعویض شده باشد افت قیمت به میزان ۱۰٪ از ارزش وسیله نقلیه محاسبه می شود.

محورهای اصلی تدوین پیش نویس آیین نامه

موارد خارج از شمول

- خسارت وارده به قطعات زیر؛
سپر جلو و عقب، چراغ ها، جلو پنجره، آئینه ها، شیشه ها، شیشه سانروف و پانوراما، قفل درب ها، لوازم تزئینی، تایرها و رینگ آنها، دستگیره ها، زه ها، دیفیوژر، فلاپ ها، برف پاکن ها، دوربین ها، قطعات برقی، باتری، رادیاتور، حسگرها و قطعات داخلی اتاق وسیله نقلیه می باشد.
- در صورتیکه بیمه گر هزینه ی تعمیر قطعات آسیب دیده براساس روش PDR را پرداخت کند
- در صورتیکه هزینه بازسازی وسیله نقلیه بیش از ۷۰ درصد ارزش معاملاتی وسیله نقلیه باشد.
- چنانچه محرز شود قطعات مندرج در جدول شماره (۱) این دستورالعمل، قبل از وقوع حادثه دچار خسارت متوسط یا شدید شده یا قبلاً از محل بیمه شخص ثالث و یا بیمه بدنه، بابت آنها خسارت دریافت شده باشد،

محورهای اصلی تدوین پیش نویس آیین نامه

سایر مقررات موارد خاص

- بیمه مرکزی ج.ا.ایران امکان استعلام اطلاعات هر وسیله نقلیه که در اثر حادثه مسبب یا زیان دیده بوده است یا از محل بیمه نامه بدنه وسیله نقلیه و بیمه نامه شخص ثالث، خسارت کسر قیمت دریافت نموده است را برای مؤسسه بیمه، ارزیاب مستقل خسارت بیمه‌ای و کارشناسان رسمی دادگستری و قوه قضائیه و عموم مردم فراهم می‌نماید.

- مؤسسه بیمه، ارزیاب مستقل خسارت بیمه‌ای و کارشناسان رسمی دادگستری و قوه قضائیه باید اطلاعات هر وسیله نقلیه که مشمول دریافت خسارت کسر قیمت شده است را بر اساس روش ابلاغی بیمه مرکزی ج.ا.ایران در سامانه سندهاب ثبت نماید.

- بیمه مرکزی ایران، موظف است، یک سال پس از اجرای این دستورالعمل، گزارش اجرا به همراه اصلاحات احتمالی را تهیه و برای اقدامات لازم به شورای عالی بیمه ارسال نماید.

محورهای اصلی تدوین پیش نویس آیین نامه

-پیش بینی سقف مبلغ کسر قیمت قابل پرداخت توسط بیمه گر و مسبب حادثه (۲۰ درصد ارزش وسلیه نقلیه درج شده است)

-تصریح به امکان خریداری پوشش اختیاری